

CZU: 174:657

UDC: 174:657

AMENINȚĂRI ȘI MĂSURI DE PROTECȚIE AFERENTE ACTIVITĂȚII PROFESIO- NIȘTILOR CONTABILI

Conf. univ. dr. Silvia ZAHARCO, USM
silvia.zaharco@usm.md
ORCID: 0000-0003-0988-9152

DOI: <https://doi.org/10.53486/econ.2023.125.095>

Integritatea, obiectivitatea, dobândirea competenței specializate și comportamentul profesional sunt doar câteva dintre elementele fundamentale ale principiilor eticii profesionale, care trebuie luate în considerare de un viitor profesionist contabil. Totodată, acesta trebuie să ia în calcul provocările caracteristice activității contabile. Acestea pot fi de interes propriu, autorevizuire, reprezentare, familiaritate, intimidare etc., care trebuie identificate și tratate cu mare atenție de către un profesionist contabil, pentru asigurarea credibilității profesiei desfășurate. Scopul cercetării este de a evidenția tipurile de amenințări care pot afecta activitatea profesioniștilor contabili, precum și măsurile de protecție care le-ar putea elimina sau reduce până la un nivel acceptabil. Pentru realizarea scopului propus, autorul a utilizat metode calitative, în special observația, analiza și documentarea.

Cuvinte-cheie: amenințare, etică profesională, măsuri de protecție, nivel acceptabil, profesionist contabil.

JEL: M14, M41.

Introducere

Profesia contabilă cuprinde o arie de activitate diversificată, asumându-și diferite roluri și riscuri, în funcție de mediul în care lucrează profesionistul contabil. În scopul furnizării unor servicii de calitate sporită, profesionistul contabil trebuie să evalueze permanent relevanța activității profesionale în concordanță cu exigențele clienților și cu cerințele de satisfacere a interesului public [7].

Contabilul joacă un rol esențial în realizarea valorii nou create de către client. Conținutul valorii nou create se regăsește în calitatea și onorabilitatea prestațiilor furnizate de către profesioniștii contabili, ajutând întreprinderile să-și optimizeze performanțele. Cu alte cuvinte, profesia contabilă contribuie la crearea valorii economice adăugate a avuției sociale [8, pp.10-11]. Contabilii trebuie să înțeleagă toate modelele de afaceri și factorii care conduc la crearea de valoare la nivelul întregii enti-

THREATS AND SAFEGUARDING MEASURES RELATED TO THE ACTIVITY OF ACCOUNTING PROFESSIONALS

Assoc. Prof. PhD Silvia ZAHARCO, MSU
silvia.zaharco@usm.md
ORCID: 0000-0003-0988-9152

DOI: <https://doi.org/10.53486/econ.2023.125.095>

Integrity, objectivity, the acquisition of specialized competence and professional behaviour are some of the fundamental elements of the professional ethics principles that must be considered by a future professional accountant. At the same time, he or she should encounter the challenges that are specific for this activity. These can be self-interest, self-review, representation, familiarity, intimidation, etc., which must be identified and handled with great care by a professional accountant, so as to ensure the credibility of the chosen profession. The aim of the research is to highlight the types of threats that can affect the work of accounting professionals, as well as the protective measures that could eliminate or reduce them to an acceptable level. In order to achieve the goal set, the author used the research, qualitative methods, in particular, observation, analysis and documentation.

Keywords: threat, professional ethics, protective measures, acceptable level, professional accountant.

JEL: M14, M41.

Introduction

The accounting profession encompasses a diversified area of activity, assuming different roles and risks depending on the environment in which the accounting professional works. In order to provide high quality services, the accounting professional must constantly evaluate the relevance of the professional activity in accordance with the demands of the clients and with the requirements to satisfy the public interest [7].

The accountant plays an essential role in realizing the newly created value for the client. The content of the newly created value is found in the quality and honesty of the services provided by professional accountants, helping businesses to optimize their performance. In other words, the accounting profession contributes to the creation of the added economic value of social wealth [8, pp. 10-11]. Accountants need to understand all

tăți și al diferitor activități din cadrul acesteia. În activitatea desfășurată, contabilii trebuie să respecte întotdeauna prevederile legale și normele etice. Prin urmare, orice amenințare, care ar putea discredita într-un fel sau altul profesia, trebuie diminuată până la un nivel acceptabil sau neutralizată.

Așadar, un profesionist contabil nu este responsabil doar de satisfacerea nevoilor clientului sau angajatorului, ci și de respectarea normelor etice ale societății. Profesioniștii contabili sunt obligați să aplice etica profesională pentru a proteja principiile fundamentale ale contabilității, astfel, încât acestea să nu fie compromise [4, p. 10].

Există numeroase circumstanțe care ar putea compromite conformitatea cu principiile fundamentale ale eticii profesiei contabile. Existența unor politici și proceduri, condiții și reglementări stabilite pot îmbunătăți comportamentul etic al contabilului, precum și pot participa la identificarea amenințărilor la adresa conformității cu principiile fundamentale.

În acest context, scopul prezentei cercetări este de a descrie amenințările care pot afecta activitatea profesioniștilor contabili, precum și măsurile de protecție care ar putea elimina sau reduce amenințările până la un nivel acceptabil.

Metode de cercetare aplicate

Pentru atingerea rezultatului dorit, autorul a implementat metode calitative, în special observația, analiza și documentarea bazată pe revizuirea informațiilor abordate în cadrul literaturii de specialitate. Principala sursă de documentare a fost „Codul etic al profesionistului contabil”, care stabilește principiile fundamentale de etică pentru profesioniștii contabili și cadrul conceptual de identificare, evaluare și tratare a amenințărilor la adresa conformității cu principiile fundamentale.

Rezultate și discuții

Un profesionist contabil nu trebuie să se angajeze, în mod conștient, în nici o activitate care afectează sau care ar putea afecta integritatea, obiectivitatea sau buna reputație a profesiei și care, prin urmare, ar fi incompatibilă cu valorile fundamentale ale eticii profesionale. Conformitatea activității profesionistului contabil cu principiile fundamentale poate fi amenințată de o varietate largă de situații. Natura amenințărilor diferă în funcție de amploarea în care acestea sunt generate în activitatea de prestare a serviciilor de contabilitate.

Înțelegerea circumstanțelor, care ar putea compromite conformitatea cu principiile fundamentale, este o condiție indispensabilă pentru identificarea, evaluarea și tratarea provocărilor respective. Pentru identificarea amenințărilor la adresa conformității cu principiile fundamentale este

the business models and drivers of value creation across the entire entity and the various activities within it. In their work, accountants must always comply with legal provisions and ethical norms. Therefore, any threat that could discredit the profession in one way or another must be reduced to an acceptable level or neutralized.

So, a professional accountant is not only responsible to meet the needs of the client or employer, but also to comply with the ethical norms of the society. Professional accountants are required to apply professional ethics to protect the fundamental principles of accounting so that they are not compromised [4, p. 10].

There are many circumstances that could compromise compliance with the fundamental ethical principles of the accounting profession. The existence of established policies and procedures, conditions and regulations can improve the ethical behaviour of the accountant, as well as involve in identifying threats to compliance with the fundamental principles.

In this context, the purpose of this research is to describe the threats that can affect the activity of accounting professionals, as well as the protection measures that could eliminate or reduce the threats to an acceptable level.

Applied research methods

In order to achieve the goal set in the research, qualitative methods were used, in particular, observation and analysis, documentation based on the review of information addressed in the specialty literature. The main source of documentation was “The code of ethics of the accounting professional”, which establishes the fundamental principles of ethics for accounting professionals and the conceptual framework for identification, assessment and treatment of threats to compliance with fundamental principles.

Results and discussions

An accounting professional must not consciously engage in any activity that affects or could affect the integrity, objectivity or good repute of the profession and which, therefore, would be incompatible with the fundamental values of professional ethics. The conformity of the activity of the accounting professional with the fundamental principles can be threatened by a wide variety of situations. The nature of the threats differs depending on the extent to which they are generated in the activity of providing accounting services.

Understanding the circumstances that could compromise compliance with the fundamental principles is an indispensable condition for identifying, assessing and dealing with those challen-

necesar de elaborat astfel de condiții, politici și proceduri, reglementări care ar putea îmbunătăți comportamentul etic al contabilului. Este însă imposibilă identificarea tuturor situațiilor care pot genera provocări. Totodată, natura misiunilor și a serviciilor prestate de profesionistul contabil este diferită, respectiv pot fi generate diferite tipuri de amenințări (figura 1).

ges. In order to identify threats to compliance with the fundamental principles, it is necessary to develop such conditions, policies and procedures, regulations that could improve the ethical behaviour of the accountant. It is, however, impossible to identify all situations that can generate threats. At the same time, the nature of the missions and services provided by the accounting professional is different, respectively, different types of threats can be generated (figure 1).

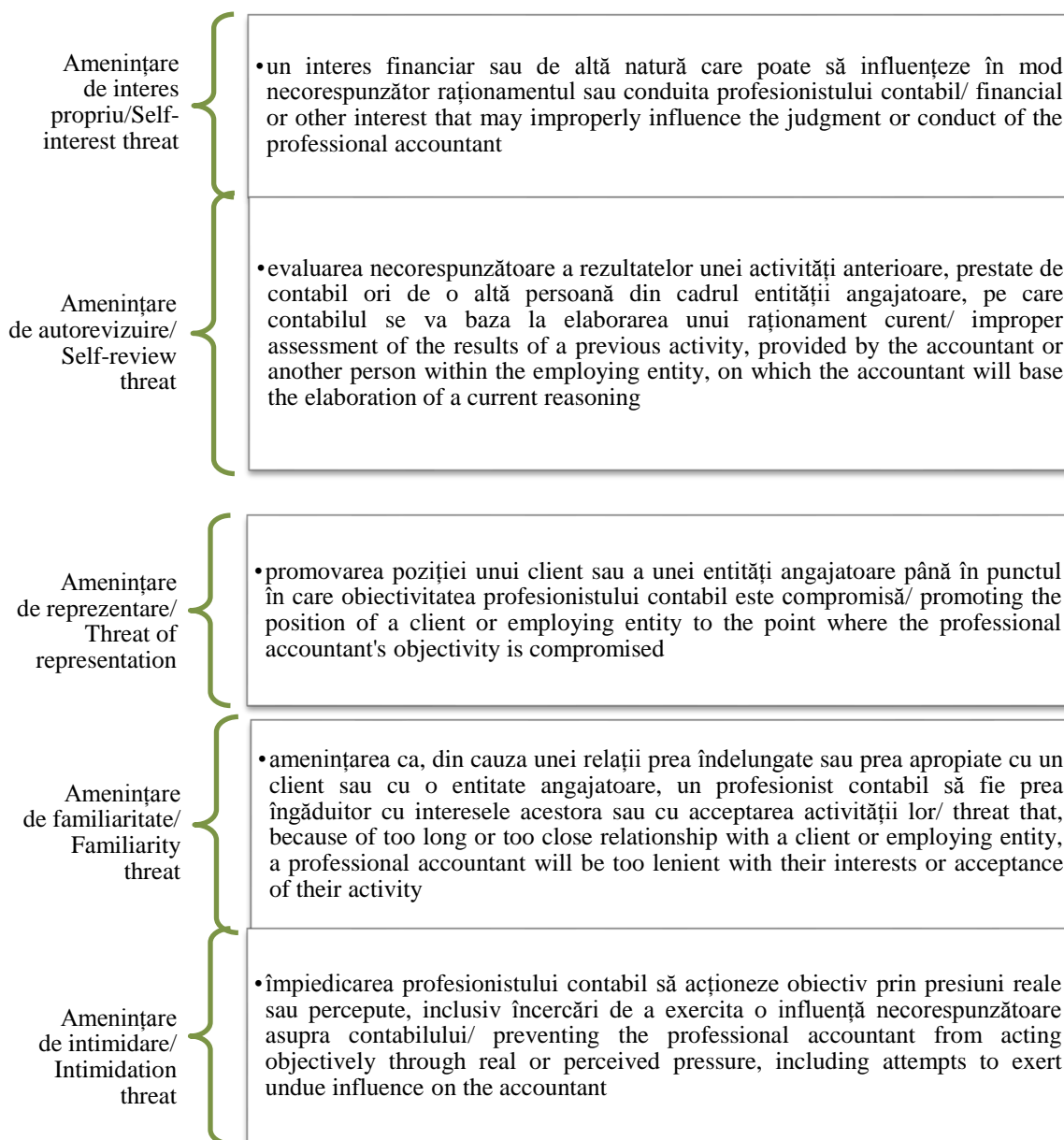

Figura 1. Categoriile de amenințări la adresa conformității cu principiile fundamentale ale eticii profesionale a contabilului/

Figure 1. Categories of threats to compliance with the fundamental principles of the accountant's professional ethics

Sursa: elaborată de autor în baza [6, p. 27]/

Source: developed by the author based on [6, p. 27]

În conformitate cu prevederile Legii nr. 133/2016, interesul propriu (sau personal) reprezintă „orice interes material sau nematerial al unui subiect ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice” [5]. Astfel, în activitatea contabilului, amenințările de interes propriu pot apărea în situațiile când profesionistul contabil:

- are un interes financiar direct în afacerea unui client;
- are o relație profesională apropiată cu clientul;
- are acces la informații confidențiale, care, ulterior, ar putea fi folosite în beneficiul personal;
- descoperă și disimulează o eroare semnificativă în activitatea desfășurată anterior de un contabil al entității;
- acceptă diverse recompense, stimulente, onorarii oferite de client sau entitatea angajatoare;
- utilizează necorespunzător, în interes propriu, activele entității.

În situația în care un profesionist contabil acționează, fără a reevalua corespunzător rezultatele unei activități anterioare sau al unui serviciu prestat anterior de un contabil al entității angajatoare, pot apărea amenințări de autorevizuire [2]. Un exemplu de circumstanță, care generează o amenințare de autorevizuire pentru un profesionist contabil, este luarea deciziei de efectuarea o achiziție în baza studiului de fezabilitate elaborat anterior de un alt contabil sau o altă persoană din cadrul entității angajatoare, fără a verifica corectitudinea informației prezentate în studiul respectiv.

Amenințările de reprezentare includ cazuri în care profesionistul contabil promovează poziția și obiectivele clientului sau entității angajatoare, efectuând declarații false sau alte activități care compromit obiectivitatea profesionistului contabil; când un profesionist contabil acționează în apărarea unui client în cazul unor litigii [1, p. 48].

Situațiile care pot genera amenințări de familiaritate pentru un profesionist contabil includ cazuri în care are loc acceptarea de către profesionistul contabil a cadourilor sau a unui tratament preferențial. Excepție în acest sens face cazul în care valoarea cadourilor este neînsemnată și irelevantă. O altă situație de apariție a amenințărilor de familiaritate este atunci, când un membru al familiei sau o rudă apropiată angajată de entitate ia decizii care afectează corectitudinea raportării financiare a entității. Rapoartele financiare servesc drept bază pentru procesele decizionale eficiente. Astfel, este important ca rapoartele financiare să fie cât mai transparente și exacte. În caz con-

In accordance with the provisions of Law no. 133/2016, the own (or personal) interest represents “any material or immaterial interest of a subject resulting from their activities as a private person, from their relations with close persons or with legal entities” [5]. Thus, in the activity of the accountant, self-interest threats can appear in situations when the professional accountant:

- has a direct financial interest in the client’s business;
- has a close professional relationship with the client;
- has access to confidential information that could be used for personal benefit;
- discovers and conceals a significant error in the activity previously carried out by an accountant of the entity;
- accepts various rewards, incentives, fees, offered by the client or the employing entity;
- uses the assets of the entity improperly, in their own interest.

If an accounting professional acts without properly re-evaluating the results of a previous activity or service previously provided by an accountant of the employing entity, self-revision threats may arise [2]. An example of a circumstance that generates a self-revision threat for a professional accountant is making a decision to make a purchase based on the feasibility study previously developed by another accountant or another person within the employing entity, without verifying the correctness of the information presented in this study.

Threats of representation include cases when the professional accountant promotes the position and objectives of the client or employing entity by making false statements or other activities that compromise the professional accountant’s objectivity; when a professional accountant acts in defence of a client in litigation [1, p. 48].

Situations that may create familiarity threats for a professional accountant include cases when he or she accepts gifts or preferential treatment. The exception to this is the case where the value of the gifts is insignificant and irrelevant. Another occurrence of familiarity threat is when a family member or close relative employed by the entity makes decisions that affect the accuracy of the entity’s financial reporting. Financial reports serve as the basis for effective decision-making processes. Thus, it is important that financial reports are as transparent and accurate as possible. Otherwise, there is a risk that the taken managerial decisions are not objective.

Intimidation threats for a professional accountant may occur in cases when the accounting pro-

trar, apare riscul ca deciziile manageriale luate să nu fie obiective.

Amenințările de intimidare pentru un profesionist contabil pot apărea în cazurile în care acesta este descurajat să acționeze în mod obiectiv prin amenințări, reale sau percepute. De exemplu: amenințarea cu concedierea, ca urmare a unui dezacord cu privire la anumite activități sau decizii, cum ar fi modul în care informațiile financiare urmează să fie raportate; profesionistul contabil este presat să aprobe deciziile clientului sau entității angajatoare atunci când nu este de acord cu tratamentul contabil al acestora dintr-o anumită tranzacție; presiune în vederea diminuării inadecvate a cantității de muncă executată de profesionistul contabil pentru a reduce onorariile.

După identificarea unei amenințări la adresa conformității cu principiile fundamentale, profesionistul contabil trebuie să evalueze dacă amenințarea respectivă este la un nivel acceptabil. Prin nivel acceptabil se înțelege situația în care amenințarea se conformează cu principiile fundamentale [6, p. 28].

Evaluarea obstacolelor se efectuează prin prisma diferitor factori, care determină apariția amenințărilor la adresa conformității cu principiile fundamentale. Printre cei mai relevanți factori în evaluarea nivelului amenințărilor evidențiem:

- guvernanța corporativă;
- educația, instruirea și experiența profesională;
- sistemele de gestionare a reclamațiilor, care permit semnalarea comportamentului neetic;
- obligația clar stipulată de a raporta încălcările aferente dispozițiilor de etică;
- monitorizarea profesională și procedurile disciplinare.

După eliminarea amenințării sau reducerea acesteia la un nivel acceptabil, profesionistul contabil trebuie să reevalueze și să o trateze în mod corespunzător. Profesionistul contabil trebuie să-și păstreze vigilența pe întreaga durată a activității profesionale, ceea ce îl va ajuta să determine dacă au apărut noi modificări ale faptelor și circumstanțelor, care ar putea influența nivelul unei amenințări sau deciziile cu privire la compatibilitatea măsurilor de protecție cu amenințările identificate. Tratarea situațiilor dificile poate fi efectuată prin eliminarea sau reducerea acestora la un nivel acceptabil, aplicând următoarele măsuri:

- 1) eliminarea situațiilor care creează amenințări;
- 2) reducerea amenințărilor până la un nivel acceptabil;
- 3) refuzul sau încheierea activității profesionale.

Profesionistul este deterat de la acțiune obiectivă de amenințări, reale sau percepute. De exemplu: amenințarea cu concedierea ca rezultat al dezacordului asupra anumitor activități sau decizii, cum ar fi modul în care informațiile financiare sunt raportate; presiunea de a aproba deciziile clientului sau entității angajatoare atunci când nu este de acord cu tratamentul contabil al acestora dintr-o anumită tranzacție; presiunea de a reduce în mod inadecvat cantitatea de muncă executată de profesionistul contabil pentru a reduce fee-urile.

După identificarea unei amenințări la adresa conformității cu principiile fundamentale, profesionistul contabil trebuie să evalueze dacă amenințarea respectivă este la un nivel acceptabil. Prin nivel acceptabil se înțelege situația în care amenințarea se conformează cu principiile fundamentale [6, p. 28].

Evaluarea obstacolelor se efectuează prin prisma diferitor factori care determină apariția amenințărilor la adresa conformității cu principiile fundamentale. Printre cei mai relevanți factori în evaluarea nivelului amenințărilor evidențiem:

- guvernanța corporativă;
- educația, instruirea și experiența profesională;
- sistemele de gestionare a reclamațiilor, care permit semnalarea comportamentului neetic;
- obligația clar stipulată de a raporta încălcările aferente dispozițiilor de etică;
- monitorizarea profesională și procedurile disciplinare.

După eliminarea amenințării sau reducerea acesteia la un nivel acceptabil, profesionistul contabil trebuie să reevalueze și să o trateze în mod corespunzător. Profesionistul contabil trebuie să-și păstreze vigilența pe întreaga durată a activității profesionale, ceea ce îl va ajuta să determine dacă au apărut noi modificări ale faptelor și circumstanțelor, care ar putea influența nivelul unei amenințări sau deciziile cu privire la compatibilitatea măsurilor de protecție cu amenințările identificate. Tratarea situațiilor dificile poate fi efectuată prin eliminarea sau reducerea acestora la un nivel acceptabil, aplicând următoarele măsuri:

- 1) eliminarea situațiilor care creează amenințări;
- 2) reducerea amenințărilor până la un nivel acceptabil;
- 3) refuzul sau încheierea activității profesionale.

După identificarea unei amenințări la adresa conformității cu principiile fundamentale, profesionistul contabil trebuie să evalueze dacă amenințarea respectivă este la un nivel acceptabil. Prin nivel acceptabil se înțelege situația în care amenințarea se conformează cu principiile fundamentale [6, p. 28].

Evaluarea obstacolelor se efectuează prin prisma diferitor factori care determină apariția amenințărilor la adresa conformității cu principiile fundamentale. Printre cei mai relevanți factori în evaluarea nivelului amenințărilor evidențiem:

În funcție de circumstanțe, amenințările pot fi tratate prin eliminarea faptelor și situațiilor care le-au creat. Însă, în anumite situații amenințările nu pot fi eliminate, respectiv profesionistul contabil trebuie să refuze sau să încheie activitatea profesională.

Măsurile de protecție reprezintă acțiunile profesionistului contabil pe care acesta le întreprinde pentru a reduce amenințările la adresa conformității cu principiile fundamentale până la un nivel acceptabil [6, p. 29].

Măsurile de protecție se împart în două mari categorii (figura 2):

- a) generale (create de profesie, de participanții mediului de lucru);
- b) specifice (segregarea responsabilităților, evaluarea activității, rotația personalului, încetarea activității etc.).

plianțe with the fundamental principles to an acceptable level [6, p. 29].

The protection measures are divided into two large categories (figure 2):

- a) general (created by the profession, by the participants of the working environment);
- b) specific (segregation of responsibilities, activity evaluation, staff rotation, end of activity, etc.).

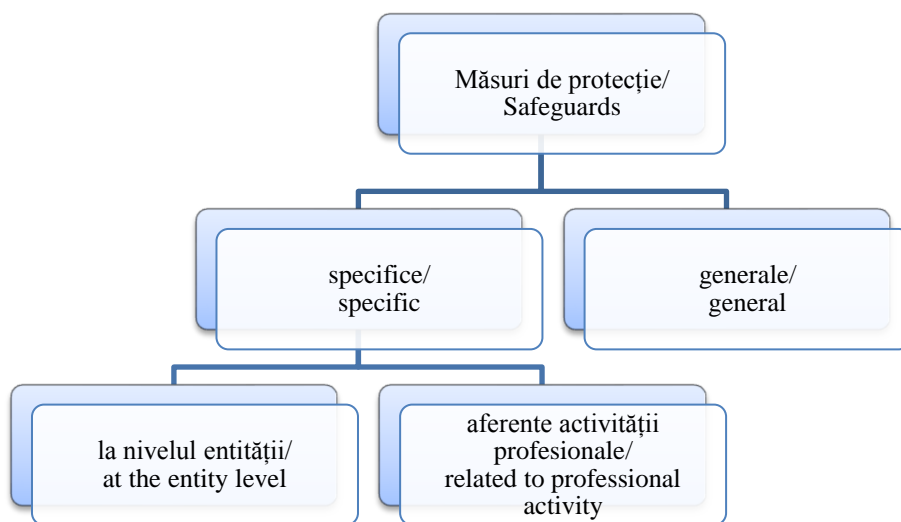

Figura 2. Măsurile de protecție pentru eliminarea sau reducerea amenințărilor până la un nivel acceptabil/

Figure 2. Safeguards to eliminate or reduce threats to acceptable levels

Sursa: elaborată de autor în baza [3, p. 15]/

Source: developed by the author based on [3, p. 15]

Măsurile de protecție generale sunt determinate de profesie, legislație sau reglementări și includ:

- dezvoltarea capacităților și formarea aptitudinilor profesionale;
- dezvoltare profesională continuă;
- reglementarea guvernantei corporative;
- elaborarea standardelor profesionale;
- monitorizarea reglementărilor și procedurilor disciplinare;
- examinarea informațiilor prezentate de contabil de către o parte terță externă, împuternicită prin lege.

General protection measures are determined by the profession, legislation or regulations and include:

- development of capacities and formation of professional skills;
- continuous professional development;
- regulation of corporate governance;
- elaboration of professional standards;
- monitoring regulations and disciplinary procedures;
- examination of the information presented by the accountant by an external third party, authorized by law.

Măsurile de protecție specifice se referă la mediul de activitate și cuprind măsuri de protecție la nivelul entității și măsuri de protecție specifice activității profesionale, incluzând:

- acționarea echipei de lucru în interes public;
- elaborarea politicilor de implementare și monitorizare a controlului calității serviciilor contabile, a performanței angajaților;
- elaborarea procedurilor de identificare a amenințărilor la adresa conformității cu principiile fundamentale;
- evaluarea amenințărilor și aplicarea măsurilor de protecție pentru eliminarea sau reducerea acestora la un nivel acceptabil;
- întreruperea sau refuzul serviciului, în cazul în care măsurile de protecție nu sunt disponibile sau nu pot fi aplicate;
- crearea unui mecanism disciplinar pentru promovarea conformității cu politicile și procedurile elaborate.

Odată cu identificarea amenințărilor, profesionistul contabil trebuie să aplice măsurile de tratare a acestora, create pentru eliminarea definitivă a provocărilor sau reducerea lor până la un nivel acceptabil.

Concluzii

Profesia contabilă se distinge de restul profesiilor, care acționează în cadrul entității, printr-o particularitate specifică, care se desprinde din obligativitatea contabilului de a-și asuma responsabilitatea, de a acționa în interes public. Serviciile prestate de profesionistul contabil nu satisfac doar nevoile individuale de informare ale clientului sau conducerii entității angajatoare, dar și interesul public, ceea ce atribuie contabilului un loc esențial în societate.

În realizarea profesiei sale, un contabil trebuie să respecte normele etice ale societății. Profesiștii contabili sunt obligați să aplice etica profesională pentru a proteja principiile fundamentale ale contabilității, astfel, încât acestea să nu fie compromise. La prestarea serviciilor profesionale, contabilul trebuie să identifice circumstanțele care amenință abilitatea profesionistului de a duce la final serviciile la care s-a angajat, să evalueze intensitatea amenințărilor identificate și, ulterior, să găsească căi de a le rezolva.

Problemele apărute pot fi rezolvate prin: eliminarea situațiilor care le provoacă; reducerea factorilor distructivi până la un nivel acceptabil; refuzul sau încheierea activității profesionale.

Un profesionist contabil trebuie să ia măsuri rezonabile pentru a identifica circumstanțele care ar putea genera amenințări privind conformitatea cu principiile fundamentale. În acest scop, conta-

The specific protection measures refer to the activity environment and include protection measures at the entity level and protection measures specific to the professional activity, including:

- the action of the work team in the public interest;
- the development of policies for the implementation and monitoring of the quality control of accounting services, of the performance of employees;
- developing procedures for identifying threats to compliance with the fundamental principles;
- the assessment of threats and the application of protection measures to eliminate or reduce them to an acceptable level;
- interruption or refusal of the service if the protection measures are not available or cannot be applied;
- creation of a disciplinary mechanism to promote compliance with the developed policies and procedures.

Once the threats are identified, the professional accountant must apply the measures to deal with the created threats to eliminate them permanently or reduce them to an acceptable level.

Conclusions

The accounting profession is distinguished from other professions that act within the entity by a specific particularity that arises from the accountant's obligation to assume the responsibility of acting in the public interest. The services provided by the professional accountant do not only satisfy the individual information needs of the client or the management of the employing entity, but also the public interest, which assigns the accountant an essential place in the society.

In carrying out his profession, an accountant must comply with the ethical norms of society. Professional accountants are required to apply professional ethics to protect the fundamental principles of accounting so that they are not compromised. When providing professional services, the accounting officer must identify the circumstances that threaten the professional's ability to complete the services he has undertaken, assess the intensity of the identified threats and subsequently, to find ways to solve them.

The arisen threats can be solved by: eliminating situations that create threats; reducing destructive factors to an acceptable level; refusing or ending professional activity.

A professional accountant must take reasonable steps in identifying the circumstances that could generate threats to compliance with the

bilii se pot conduce de recomandările Codului etic al profesioniștilor contabili, care stabilește un cadru conceptual de ghidare a activității profesioniștilor contabili, în conformitate cu principiile fundamentale și asumarea responsabilității de acțiune în interesul public.

fundamental principles. For this purpose, accountants can be guided by the recommendations of the Code of Ethics for professional accountants which establishes a conceptual framework to guide the activity of professional accountants in accordance with the fundamental principles and the assumption of responsibility to act in the public interest.

Bibliografie/ Bibliography:

1. *Codul etic național al profesioniștilor contabili*. București: Editura CECCAR, 2011. 256 p. ISBN 978-606-580-006-9.
2. *Dicționar economic. RDT Contabilitate* [online] [citat 08.07.2023]. Disponibil: <https://rdt-contabilitate.ro/dictionar-economic/>
3. FÜLÖP, M. T. Considerații privind aspectele eticii profesionale contabile – conflictul de interes. *Audit financiar*. 2014, vol. 12, nr. 6, 12-20.
4. LAZARI, L., GRIGOROI, L., BAJAN, M. Profesia contabilă: principii de etică și angajamentul față de interesul public. In: *Conferința științifică internațională de contabilitate, ISCA 2022*, ed. a 11-a. Chișinău: ASEM, 2022, pp. 8-16.
5. Legea privind declararea averii și a intereselor personale: nr. 133 din 17.06.2016. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2016, nr. 245-246, 15-24.
6. *Manualul Codului Etic Internațional pentru Profesioniștii Contabili* [online]. București: IFAC, 2021. 339 p. [citat 28.06.2023]. ISBN 978-1-60815-235-3. Disponibil: https://www.ifac.org/_flysystem/azure-private/publications/files/2021-IESBA-Handbook_RO_Secure.pdf.
7. Role of accountant in modern organization. In: *Accounting Education University* [online]. 2023 [citat 11.07.2023]. Disponibil: <https://www.svtuition.org/2014/01/role-of-accountant-in-modern.html>
8. *The Divers Roles of Professional Accountants in Business*. New York: IFAC, 2004. 39 p. ISBN 1-931949-37-9.